

ERMENİ SOYKIRIMI İDDİALARI KARŞISINDA GERÇEKLER

Prof. Dr. Ahmet Fuat MÜTEVELLİ

İNGİLİZ ARŞİVİNDEKİ BELGELER, ERMENİ GÖÇMENLERİN İHTİYAÇLARININ GİDERİLDİĞİ VE GEREKSİNİMLERİ İÇİN HARCAMALARIN YAPILDIĞINI VE ERMENİLERİN YOLCULUKLARI VE KAMPTA KALDIKLARI SÜRE İÇERİSİNDE HERHANGİ BİR SALDIRIYA MARUZ KALMALARININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN KARAR ALINDIĞINI ORTAYA KOYMAKTADIR.

Fransa Ulusal Meclisi'nin (Parlamento) 1915 yılında Osmanlı Devleti'nin Ermenilere katliam yaptığını tanıyan karar, yasal veya tarihi bir esasa dayanmamaktadır. Dünyanın herhangi bir parlamentosunda olayın tam olarak ortaya çıkması ve her iki tarafın belge, kanıt ve dokümanlarının sunabilmeleri için önce dava edilen daha sonra da dava edilenin dinlenmesi gerekir. Parlamento her iki tarafın belgelerini inceledikten ve savunmalarını dinledikten sonra karar verir. Bir taraf yerine başka bir tarafı tutmadan, mutlak adaletli bir şekilde karar ve hüküm verilmesi için doğru olan yol budur. Zira bu şekilde alınacak bir karar, halkların, hükümetlerin geleceği ve yaşam sürecini belirleyecek bir öneme haizdir.

Bu konuda doğru olan yöntem, dava eden ve edilene, görüşlerini savunmaları ve baskı olmaksızın tam bir özgürlük içinde düşüncelerini kanıtlamaya çalışmaları için her iki tarafa eşit şekilde fırsat verilmesidir. Şayet bu olmazsa, üzerinde güçlü bir Ermeni nüfuzu olan Parlamento, Ermeni lobisini dinler. Bu lobi iki şeyden yararlanmıştır:

Birincisi, bu lobinin başkanlık ve belediye seçimleri olmak üzere Fransa'daki seçimler üzerine güçlü etkisinden. Ermeni lobisi, Fransız toplumuna etki etmede ve gerektiğinde kullanmak üzere söz konusu kararı çıkarılmak için seçim fırsatından yararlanmıştı.

İkincisi, Türkiye'nin AB'ne girmek için ada olması ve bu uğurda titiz bir şekilde çalışmasından. Fransız Parlamentosu'nun bu kararı, Türkiye'nin insan haklarıyla ilgili özel siciline bir darbe niteliği taşımaktadır.

FRANSA'DAKİ ERMENİ LOBİSİ, NÜFUZ BAKIMINDAN ERMENİ LOBİSİNDEN SONRA İKİNCİ SIRADA YER ALMAKTA VE HOLOCAUST'U TAKLİT ETMEKTE.

Bunların da ötesinde, Fransa'da Yahudi lobisinden sonra ikinci sırada yer alan Ermeni lobisi, Amerika ve bazı Avrupa ülkelerindeki uzantılarıyla Holocaust'u (Naziler'in Yahudiler'i fırınlarda yakması) kanıtlayan Yahudi lobisini taklit etmek istemektedir. Yahudi lobisi bunu ispatlamasıyla Almanya ve bazı Avrupa ülkeleriyle Amerika hükümetlerine şantajda bulunma imkanı bulmuş ve milyarlarca dolar tazminat almıştır. Bu ülkelerin hükümetleri, İsrail'in iddialarına sempati duyar olmuştur. Ancak dünyadaki bazı düşünür ve aydınlar İsrail'in iddialarına karşı çıkarken; özellikle meşhur Fransız düşünür bu iddiaya karşı şüpheli yaklaşmıştır. Hatta bazı düşünürler bu iddiayı "Holocaust Sanayisi" olarak adlandırmıştır. Dr. Normand Frankestein da bunlardan bir tanesidir.

Doğu Anadolu topraklarında 1915 yılındaki sözde Ermeni Soykırımını ile ilgili gerçeği, bir tarafa bağlı kalarak, bir tarafa karşı taassup içinde veya bir tarafa şirin görünerek değil; tam bir tarafsızlık içinde ortaya koyacağım. İnandırıcı gerçekleri ortaya koymamın arkasında gerçeği bu boyutlarını ortaya çıkarmak dışında hiçbir çıkar ve gaye bulunmamaktadır.

Ermeniler; Osmanlı Devleti'nin, 1914 yılı Kasım ayının başında müttefik ülkelere karşı Almanya'nın yanında yer alarak Birinci Dünya Savaşı'na girmesini altın bir fırsat olarak gördü. California Üniversitesi profesörlerinden Louis Nalbandyan "Ermeni Devrim

Hareketi” isimli kitabının 11. sayfasında “Osmanlıların savaşa girmesi, Ermeni Cemiyetlerin ivedi hedeflerini gerçekleştirmek üzere toptan isyana başlamaları için en uygun fırsat olma özelliği taşımaktadır.” demiştir.

ERMENİLER, OSMANLI ORDUSUNA KARŞI VERDİKLERİ HİÇBİR VAADİ YERİNE GETİRMEDİLER

Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı öncesi, Ermeni Cemiyetlerin, Doğu Anadolu’da devlete karşı eylemlerde bulunmalarından korkuyordu. Bu nedenle Osmanlı Devleti, savaş başlamadan önce Ağustos 1914 tarihinde Erzurum ilinde Taşnak Cemiyeti yetkilileriyle görüştü. Bu toplantıda (Ermeniler), Osmanlı ordusuna karşı görevlerini yerine getireceklerine dair vaatlerde bulundular ve savaş başlayıncaya kadar söyledikleri gibi samimi vatandaş olarak davrandılar. Ancak savaş başlar başlamaz vaatlerini tutmayıp aynı şehirde gizlice toplandıkları ve Osmanlı Devleti’ne karşı bir tutum sergileme yönünde karar aldıkları öğrenildi.

Bu dönemde Rusya, Osmanlılara karşı savaşta Rus ordusu yanında yer almaları için Doğu Anadolu’da yer alan Ermeniler’le koordinasyona girdi. Şalkoşyan “Kırmızı” isimli kitabının 12. sayfasında, İçmiyazın Katolikos ve Kafkasya Genel Valisi Daşkov’un bakış açısının, Osmanlı’nın Doğu Anadolu’daki Ermeniler’e yönelik reformlar yaptığı bir zamanda Rusya’daki Ermenilerin Osmanlılar’a karşı Ruslar’ı destekleyeceklerine işaret ettiğini ve Katolikos’un daha sonra Tiflis’te Rusya Çarı ile bir araya geldiği ve Çar’a “Anadolu’daki Ermeniler’in Osmanlı yönetiminden kurtulması, Ermeniler’in özerk bir Ermeni devleti kuracak gücü sağlayacaktır,” dediğini nakletmiştir. Bu durumda Rusya’nın bu devleti kendi himayesine alması mümkündür. Ancak Rusya’nın niyetlerine gelince, Doğu Anadolu’yu topraklarına katmada Ermeniler’den yararlanma olarak özetlenebilir.

Ermeniler, hiçbir tereddüde mahal vermeden müttefik ülkelere katıldılar ve bütün imkânlarını Rusya’nın emrine verdiler. Bunun yanı sıra gönüllülerden oluşan bir tugay oluşturdular.

Daha sonra Ermeni Taşnak Cemiyeti, bütün Ermeni Cemiyetlerine aşağıdaki talimatları gönderdi. Bu talimatlar şöyledir: “Rus ordusu sınırı geçer geçmez, Ermeniler, Osmanlı Ordularının çekildiği bölgede isyana başlasınlar. Bu durumda Osmanlı Ordusu iki ateş arasında kalacaktır. Osmanlı Ordusunun ilerlemesi durumunda Ermeni Orduları yerlerini ve silâhlarını terk edip Rusya’ya katılmak için çeteler oluştursunlar”.

Diğer bir Ermeni örgütü Haşnak ise, Cemiyet mensuplarına gönderdiği talimatta: “Cemiyet, “Müttefik ülkeler” yanında, özellikle Rusya yanında yer alarak, bütün gücüyle Ermenistan, Kilikya, Kafkasya ve Azerbaycan’da zaferin garantisi için mümkün olan her şekilde müttefik ülkelere yardım edecektir.” denilmektedir.

Doğu Anadolu Bölgesindeki Van ilinin Osmanlı Parlamentosu “Meclis-i Mebusan” üyesi Papazyan verdiği ilânda: “Kafkasya’daki fedai grupları hazır durumda olacaklar. Doğu Anadolu’da Ermeniler’in yaşadığı bölge istila edilmesi için Rus ordusuna öncülük edecekler ve Ermeni gruplarına katılmak üzere Anadolu içlerine doğru ilerleyeceklerdir.” yazılıydı.

ERMENİLER, ‘KENDİNİ KURTARMAK İSTİYORSAN, ÖNCE KOMŞUNU ÖLDÜRMEK GEREKİR’ MANTIĞI İLE HAREKET ETTİLER!!

Bu talimatlara ek olarak, Rus kuvvetlerinin Osmanlı topraklarına girmesi Osmanlı Ermenileri ve Anadolu’nun doğusundaki Rusya Ermenileri’nden fedai gruplarının oluşmasıyla, Osmanlı ordusunda bulunan Ermeniler, silâhlarıyla birlikte ordudan kaçarak Rus kuvvetlerine katıldılar veya çete oluşturdular (Burada 2. Osmanlı Anayasası’nın (2. Meşrutiyet), Ermeniler’in Osmanlı ordusunda askeri sisteme dahil olmasına izin verdiğini hatırlatmakta yarar var). Sonra Ermeniler, misyonerlik okulları ve Ermeni kiliselerinde senelerce gizledikleri silâhlarını çıkardılar. Ayrıca küçük çaptaki Osmanlı askeri birlikleriyle girdikleri çatışmalardan da silâhlar elde ettiler. Cemiyet silâhlı çetelere “Kendini kurtarmak için önce komşunu öldür.” şeklinde talimat çıkardı. Sonra Ermeni çeteleri, erkekleri Osmanlı cephelerinde askerlik görevini yaptığı için korumasız kalan

birtakım Türk şehir ve köylerine saldırıya başladılar. Ermeni çeteleri, Osmanlı kuvvetlerini arkadan vurarak bir araya gelmelerine mani oldukları gibi yolları kestiler; köprüleri, tünelleri ve geçitleri tahrip ettiler. Bütün bunlara ilaveten, Ruslar'ın Doğu Anadolu'daki bazı Osmanlı topraklarını işgalini kolaylaştırmak üzere isyana başladılar.

ERMENİ ÇETELERİN YAPTIĞI TOPLU KATLIAMLAR YALNIZCA TÜRKLERİ DEĞİL, RUM VE YAHUDİLERİ DE KAPSADI.

Rus kuvvetlerine katılan bazı Ermeni çetelerinin zulmü o kadar çirkin bir duruma ulaştı ki, Rus yönetimi bu durumdan rahatsızlık duyarak Ermeni çete ve gruplarını cephe gerisine uzaklaştırdı. Bu sırada Rus kuvvetlerinde görev yapan bazı Rus subayların hatıraları bu vahşetin en iyi kanıtıdır. Bu konuda bilgiyi Erzurum Kalesi Topçu 2'nci Taburunun savaş gazetesinde bulabilirsiniz.

Ermeni çetelerin baş vurduğu toplu katliam sadece Türkler'e karşı olmayıp, Trabzon ve civar illerdeki Rumlar'ı, Hakkari ve bölgesindeki Yahudiler'i de kapsıyordu. Kara Şemsi "Türkler ve Ermeniler Tarih Önünde" isimli kitabının 41-49'ncü sayfalarında "...Ermeni Cemiyetlerinin amacı düşledikleri gibi Ermeni ırkının hakim olduğu Ermeni devletinin kurulmasını kolaylaştırmak amacıyla, Ermeni dışındaki unsurları yok etmeye ya da göçe zorlamaya yönelikti," demiştir.

Rus kuvvetleri ile birlikte ilk defa Osmanlı sınırına giren Ermeni kuvvetlerinin başında Garo olarak bir Ermeni ile Karakin Basturmacıyan isimli Osmanlı Meclis-i Mebusan üyesi bulunuyordu. Cephe gerisindeki Türk kent ve köylerine saldıran Ermeni çetelerinin başında "Ermeni devletinin kurulması yolunda engel oluşturuyorsa Türk çocuklarını bile öldürünüz," emrini veren meşhur eski Osmanlı Meclis-i Mebusan üyesi Hambarsum Boyacıyan bulunuyordu.

Rus kuvvetleri, 1914 Mart ayında Van şehrine doğru harekete geçti. 11 Eylül tarihinde de geniş çapta bir Ermeni isyanı başladı.

Bu isyan sebebiyle Van, Rusya'nın eline düştü. Bunun üzerine Rus çarı II. Nicola, 21 Nisan 1915 tarihinde Van'daki Ermeni Cemiyetine Rusya'ya verdiği hizmetten ötürü teşekkür telgrafı gönderdi. Amerika'da yayımlanan Çaşnak isimli Ermeni gazetesi 24 Mayıs 1915 tarihli baskısında, sadece Van ilinde 1.500 Türk'ün yok edildiğini övünerek nakletmiştir!

Esad Uras, 'Ermeni ve Tarihte Ermeni Meselesi' isimli kitabının 604'ncü sayfasında elde ettiği kaynaklara dayanarak, Ermeni Taşnak Cemiyeti Temsilcisinin Tiflis'te Şubat 1915 tarihinde toplanan Ermeni Ulusal Konferansında, 'Savaş başlamadan önce Osmanlı Devletinde bulunan Ermenilerin silâhlanması ve isyana hazırlanmaları için Rusya'nın 234-900 Ruble harcama yaptığını belgelemekle dayanarak açıklamaktadır. Bu belge, Rusya ve Ermeniler arasındaki ne ölçüde ittifak ve anlaşma bulunduğunun ve savaştan önce Ermenilerin en ölçüde hazırlık yaptığının açık bir göstergesidir.

ERMENİ ÇETELERİ VE BUNLARIN EYLEMLERİ OS- MANLILARI KENDİLERİNİ SAVUNMA ZORUNDA BIRAK- MIŞTIR

Ermenilerin isyanı ve şüpheli eylemler, Osmanlıları nefsi müdafaada bulunma zorunda bırakmıştır. Bunun üzerine Osmanlılar, Ermenileri Doğu Anadolu'dan tehcir etme kararı aldılar. Bu tehcir, isyan sebebiyle olmuştur...

Durum böyle iken, İngiliz ve Fransız filosu Çanakkale Boğazını işgal etti. Osmanlı Ordusu ile düşman kuvvetleri arasındaki çarpışmaların alanı çeşitli cephelere doğru büyüyerek, Gelibolu'dan Doğu Anadolu'ya, Irak'a kadar genişledi.

Bu gelişmeler üzerine Osmanlı Hükümeti; Ermeni Patriği, Ermeni Parlamenterler ve önde gelen şahsiyetleri çağırarak, Ermeniler tarafından Müslümanların katledilmesini durdurmak amacıyla gerekli önlemlerin alınacağı uyarısında bulundu. Ancak bu çalışma trajediye son vermedi. Osmanlı Hükümeti, 24 Nisan 1915 tarihinde Ermeni cemiyetlerini kapattı ve Devlete karşı suç işleyen 235 cemiyet müdürünü yakaladı.

24 Nisan tarihinin 235 şahsın yakalanma tarihi olmasına rağmen, her yıl dışarıdaki Ermeniler, bu tarihi 'katliam' olarak anmaktadırlar.

Karşı karşıya kaldığı iç ve dış tehlikeler sebebiyle Osmanlı Hükümeti, bu gibi tehlikelere maruz kalan ülkelerin tereddüt etmeden aldığı önlemler türünden önlemler aldı. Bu bağlamda, savaş bölgesindeki Ermenileri, Osmanlı topraklarının bulunduğu en güney bölgelere ve Rusya'ya tehcir kararı aldı. Bu konuyla ilgili geçici karar 27 Mayıs 1915 tarihinde yayımlandı.

Ermeni tarihçisi Lue, Osmanlı Hükümetinin, Rus silâhı kullanan ve karışıklıklar yaratan Ermeni cemiyetlere karşı varlığını müdafaa hakkını kullandığını söylemektedir.

Buna ilaveten, 'tehcir' önleyici bir etken olmamıştır. Tehcir, güvenlik gerekçeleriyle belirli bir grubun belirli bir mekanda ikamete mecbur edilmesidir. Bu cemiyetlerin savaş sırasında düşmanla işbirliği yaptıkları bir gerçektir.

Bunun dışında Ermeniler, bu işbirliği ile övünmektedirler. Bu nedenle, yıkıcı eylemlerinden korkulması sebebiyle belirli bölgelerde ikamet etmeye zorlanmasına Ermenilerin en küçük bir itirazı olmamaları gerekir. Bunun gibi önlemler İkinci Dünya Savaşında hemen hemen bütün ülkeler tarafından alınmıştır.

Özetle, Osmanlı Hükümeti, tehcir sırasında Ermenilerin herhangi bir zarar görmesini önlemek için aktif olarak çalışmıştır. Bu konuda verilen emirler, bunun en belirgin kanıtıdır.

Bu konuda Osmanlı Bakanlar Kurulunda 1915 Mayıs ayında alınan 163/1331 sayılı karar Başbakanlık Arşivinde 163 sayılı ciltte bulunmaktadır. Bu kararın metni şöyledir:

'Yeni yerleşim bölgelerinden ismi geçen köy ve kentlere yerleşen Ermenilerin rahatı için çalışılması, canları ve mallarının korunması gerekir. Bu Ermenilerin yerleşim yerlerine varduktan sonra tam olarak ikamet edinceye kadar işlerinin Mülteciler Tahsisatından harcanması gereklidir. Onlara ayrıca, önceki mali durumlarına

ve mevcut hallerine uygun olarak mal ve arazi dağıtılması sağlanacaktır. Hükümetin ihtiyaç sahiplerine mesken yapması, çiftçilere ve sanat erbabına ihtiyaç duydukları tohum, alet ve teçhizatı sağlaması gerekir’.

İngiltere Dışişleri Bakanlığı Arşivi 381/4241/170751 Dışişleri Dosyalarında bulunan dokümanın metni şöyledir:

‘Ermeni çete gruplarının genişlemesine engel olunması ve Müslümanlarla Ermeniler arasında toplu katliama sebep olarak şeylerden kaçınılması gerekir’.

GÖÇMENLERE, YERLEŞMELERİ VE HUZURLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA ÖDENEK SAĞLANMIŞTIR

Yine İngiltere Dışişleri Bakanlığı Arşivinde 381/9157/5523 sayılı Dışişleri Dosyalarındaki dokümanda şöyle denilmektedir:

‘Yeni yerleşim yeri edinen Ermeni cemaatlerine refakat eden özel yetkililerin bazı güvenlik önlemleri almaları gerekir. Ayrıca Hükümet, Göçmenler Tahsisatından göçmenler için gerekli ödenek gönderecektir’.

Yine İngiltere Dışişleri Bakanlığı Arşivinde 381/9157/5523 sayılı Dışişleri Dosyalarında diğer bir konuda şöyle denilmektedir:

‘Yerleşim yerlerine varıncaya kadar göç eden göçmenlerin tam olarak iaşesi sağlanması gerekir. Yolculuk sebebiyle kurulmuş kampların denetlenmesi ve onların rahatları için zaruri önlemlerin alınması gerekir. Bu önlemlerin yanı sıra güvenliklerinin ve esenliklerinin temin edilmesi, ihtiyaç sahiplerine yeterli yiyeceğin verilmesi gerekir. Ayrıca her gün sağlık hizmeti verilmeli, bayanlar ve hasta çocuklar trenlerle nakledilmeli, diğerleri mutat vasıtalar katır, araba veya yürüyerek gönderilmelidir. Güvenliklerini sağlamak amacıyla her gruba bir müfreze refakat etmeli, yerlerine varıncaya kadar onlara yiyecek ve içecek sağlanmalıdır. Yolculuk sırasında veya kamplarda Ermenilerin herhangi bir saldırıya uğramaları durumunda, bu saldırıya karşı konulması gereklidir’.

Özetle, bu sırada Osmanlı Devletinin taraf olarak girdiği Dünya Savaşı yaşanmaktadır. Ermenilerin yaşadığı Doğu Anadolu sınırın-

da düşman Rusya yer almaktadır. Doğu Anadolu'daki isyan ve ayaklanma sebebiyle Ermeniler, güvenli bölgeye tehcir ettirilmişlerdir.

Şayet orada ferdi olaylar olsaydı, savaş neticesiyle göç eden Ermeni kabileleri bir saldırıya maruz kalsalardı, Osmanlı Hükemeti, bütün gayreti ile bu saldırıyı önlemeye ve suçluları mahkemeye sevk etmeye çaba sarf ederdi.

Diğer yandan, çetin savaş şartlarını, ulaşım vasıtalarının, yakıtın, gıda maddeleri ve ilaç ile diğer maddelerin yetersiz olduğunu da dikkate almak gereklidir. Ayrıca Doğu Anadolu'daki zor geçen iklim şartlarını ve o dönemde yaygın olan tifo ve başka bulaşıcı hastalık salgınını da dikkate almak gereklidir. Bütün bunlar etnik ayrım olmaksızın binlerce insanın ölümüne sebebiyet vermiştir. Ayrıca bu bölgedeki uzun geçen kötü mevsim şartları, soğuk ve bulaşıcı hastalıklar sebebiyle bu cephede 90 bin Osmanlı askerinin öldüğünü unutmamak gereklidir.

Doğu cephesinde ve başkent İstanbul'da savaş sebebiyle felaketler ve çirkin şeyler yaygınlaştı. Bu felaket ve çirkinliklerle sadece Ermeniler karşı karşıya kalmadı, bu olayları aynı ölçüde Osmanlılar da yaşadı, aynı sıkıntıya birlikte maruz kaldılar.

İşte bu şekilde, Ermenilerin Osmanlı Devleti topraklarında etnik temizliğe maruz kaldıkları iddiası, uydurma olup tarihi ve hukuki dayanaktan yoksundur. Fransa'daki Ermeni lobisi, Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılma yolunda olduğu için, adı geçen konuyu gündeme getirdi. Bu karalama ile Ermeniler, katılması sözü verilen Türkiye'nin üyeliğini engellemeye çalışmaktadırlar. Bu, Fransa'daki lobinin gündeme getirdiği kötü bir düşüncedir. Bu lobi, Osmanlıların 1.5 milyon Ermeni'yi katlettiğini söylemektedir. Daha öncede açıkladığımız gibi, Birinci Dünya Savaşı günlerinde her iki taraf zayıyat vermiştir. Bu zayıyatın sebebi savaş ve bu sırada yaşanan sıkıntılardır. Ermeniler Osmanlılar tarafından öldürülmemiştir. Bunun kanıtı, o sırada Osmanlıların Ermenilerden daha fazla kayıp vermesidir. Aslında bu savaş günlerinde toplam Ermeni nüfusu bahsedilen 1.5 milyona ulaşmıyordu.

Ermenistan dışındaki Ermeni Toplulukları (diasporası) ve Lobileri, Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılma yolunda oldukları şu günlerde, topraklarında yaşadıkları Avrupa ve Amerika Hükümetlerine, Türkiye'yi insan hakları ihlali ve soykırım sebebiyle kınatmak için büyük çaba harcamaktadırlar.

Soykırım, 1948'den bu yana BM sözleşmesiyle tarifi yapılmış hukuki bir kavramdır. Yukarıda verdiğim izahat ve sunduğum belgeler, yöneltilen iddiaların BM 1948 sözleşmesinde yer alan soykırım hukuki tanımına uymadığını göstermektedir. BM Sözleşmesinde yer alan hukuki tanımda, ancak, devlet bir etnik milli veya dini bir grubu ortadan kaldırmak kastıyla emir verirse, bunun soykırım olduğu belirtilmiştir. Osmanlı Devletinde böyle bir olay yoktur. Olseydi, Ermenistan'a uluslararası organlarda Türkiye aleyhine dava açma hakkı doğardı. Zira, her iki devlet BM 1948 sözleşmesine taraftır. Ayrıca Osmanlı Devleti Ermenileri soykırıma tabi tutmuşsa neden Batı Anadolu'daki Ermenilerin kılına bile dokunulmamıştır. Buna ilaveten Osmanlı Kabinesindeki Ermeni Bakanların ve Dışişleri Bakanlığı tarafından ülkeyi temsil etmek için yurtdışına gönderdikleri büyükelçilerin itibarlı görevlerine devam etmeleri nasıl izah edilebilir.

Şimdi görüntü daha da netleşmiş durumda. Şu anki Ermeni iddiaları gerçeklere, uluslararası yasa veya anlaşmalara dayanmamaktadır; bütün bunlar asılsız iftiralardan ibarettir.
